

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat óra . . . 5 kor. — fill.
Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 filléért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléséért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszöriért 10 fill. ázetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szóig 2 kor. 60 fill., azontúl minden szó 2
fillérvél számított.
A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

A

„BARS”

XX. évfolyamának II. felévére.

Lapunk jelen számával kezd meg pályafutása XX-ik évének II. felét. — A ki ismeri a vidéki hírlap-irodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fog adni nekünk, ha önérettel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehettünk. Első sorban is városi és megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt, s jeles munkatársaink és a nagyközönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazonáltal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán, avagy párt érdek szolgájaként fajulhasson. Ez alapon ajánljuk lapunkat továbbra is a nagy közönség szíves jó indulatába. A multban elért eredmény leendő a jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Hivatalos közlemény.

30/1900. sz.

Hirdetmény.

A városi fogyasztási adópótlék tárgyát képező borkészletek a már előbből kiadott hirdetmény alapján a bortermelők részéről folyó hó 18-ig voltak bejelentendők.

Miután a jelzett felhívások kelő eredménye nem volt ez uttal ismét figyelmeztetnek a szőlő tulajdonosok és szőlő bérlők, hogy készletben tartott bor esetleg egyéb szeszes italaikat teljes pontossággal megállapítva a városház tanácstermében foglalkozó városi kezelősegnél f. évi július hó 3-ig bezárólag jelentsék be, mert ellenkező esetben ugy a később történendő bejelentések, mint a hivatalosan kinyomozandó mulasztások és egyéb szabálytalanságok mint jövedéki kihágások fognak elbíráltatni, mely elbíráltás az illetőkre súlyos pénzbüntetést fog maga után vonni.

Léva, 1900. évi június 25-én.

Szilassy Sándor,
a vár. fogy. adó főnöke.

TÁRCZA.

A szerkesztőség műhelyéből.

De rossz így élni, — Isten ugyse, —
Ha nincs a vershez hangulat;
Tűnődni kell egy szép poemán,
Mig más szabadban, kinn mulat.

Derős idő van, — napsugár süt. —
S ezek, soros ma én vagyok, . . .
Kell már a vers, — holnap vasárnap, . . .
Oh, eszmét, — eszmét adjatok.

Kínézek hát az utcásorra,
— Templomból jó a népsereg. —
Nem tudják azt, hogy itt a sutban
Soros poeta kessereg . . .

Dicső! . . . Amott az utcásarkon
Feszít egy szép, karcsu szabó,
Szemével egy leányt kísérget, . . .
Van már hatásos csattanó!

Mig másnak vágyó sóhajára
Viszhang kel egy lány ajkain,
Én addig busan azt lesem csak,
Hogy pászol össze sor s a rim.

Alár.

Fürdőink.

Rövid pár héttel ez előtt lapunknak ugyan e helyén hívtuk fel közönségünket a hazai fürdők támogatására. Ezuttal a kérdés aktuális oldalával, a közönség közönyének okaival akarunk foglalkozni, mert hisz ez bennünket is közelről érint, minthogy Barsvármegye természeti szépségeiben bővelkedő felső vidéke szintén nem nélkülözi a fürdőket is, a melyeknek gyógyító erejét, vizeiknek hatását ugy a balneológiai kongresszusokon, mint egybűtt is szóval és írásban igen szépen kiemelte dr. Boleman István, kir. tanácsos Vihnye fürdő országos hírű, köztisztelőben álló tudós orvosa. De most a fürdőidény beálltával nem is e szempont vezet bennünket fürdőink méltatásában, hanem egyedül azon körülmény, hogy a miért nem tudja eléggé megbecsülni ami közönségünk a sajátját? Rossz szokása az a magyar embernek, hogy mindig másutt, az idegenben keresi a szebbet, jobbat, noha a magáé sokkal felülmúlja az idegent.

Rengeteg összeg az, a melyet nyaralás és fürdőzés címén a magyar haza polgárai évenként külföldön hagynak. Mert hát a fürdőzés lényegében fontos pénzkérdés, ennél fogva mélyen érdekel bennünket, mint minden, a mi a pénz forgalom növelését eszközi.

Sajnos azonban, a mi magyarjaink jó része, kik fürdőhelyeken szokták a nyarat eltölteni, örömeit viszik drága pénzüket a külföldre, mint sem a hon határain belül adnak ki kezükből. Ez annál szomorubb jelenség, mivel a rossz akarat sem mondhatja, hogy a külföldi felkarolt fürdők mind egészség, mind pedig élvezet szempontjából felülmúlják a magyarországi gyógyhelyeket. Korántsem! Sőt minden elbizakodottság nélkül állíthatjuk, a mi szerte Európában elfogadott tudományos nézet, hogy nem is képesek versenyre kelni a mieinkkel.

Mi vezet ilyre a pénzvilágot és főleg a magyar arisztokracziát messze idegenbe. . . Miért segíti elő inkább

az osztrák, svájci, francia, német, angol és a többi fürdőhelyek fölvirágzását s az ottani fürdőtulajdonosok meggazdagodását? . . . Ugy hisszük nem annyira hazafiatlanság, mint inkább a divat majmolása készíti erre őket. Egy család, a mely előkelőnek véli magát, szinte szégyel valami hazai fürdőhelyen üdülni a nyári hónapok alatt ha esetlegesen véletlenségből nem mehet Marienbadba, Ostendébe, Biarritzba vagy a jó Isten tudná, hogy hová, hát inkább otthon marad. Pedig hát Szklenő, Vihnye, Pöstyén, Tatra-Füred, a balatoni fürdők stb. mind megfelelnének a czélnak.

Ez, nagyságos és méltóságos uraimék, súlyos kiba. A kik emigy gondolkoznak, — pedig elegenden vannak, ne tagadjuk — azok nagyot vétének hazájuk ellen.

Kár azt a sok pénzt idegen országokban a szélnek eresztetni, mikor idehaza is megcselekedhetik ezt, anélkül persze, hogy ezáltal bármiképen meg rövidülnének, miként azt a fönnebb is említettük.

Csodálatos, hogy külföldön már régóta tudják és ismerik a magyar klimatikus gyógyhelyek kitünőségét és páratlanságát; — csak éppen nálunk nem akarnak erről az erős oldalunkról néme-lyek tudomást szerezni.

Többször tett közzé „Der Orient“ című német szaklap egy terjedelmes fölhevást, mely a német testvéreket (deutsche Brüder!) lelkesen figyelmezteti, hogy minő csodálatos kincs fekszik még a legszerényebb magyar gyógyfürdőben is. Valóságos aranybányák, — csak ki kell aknázni tudni. Aczikk aztán szentelen élelmességgel hivatkozik a magyarok vakságára, hogy ők mind-ezt nem veszik észre vagy nem akarják észrevenni s végül oda lyukad ki a felhívás, hogy a Brüderek okosan tenésk, ha összeállnának és részvénytársaságok gyanánt megszereznének néhány ily fürdőhelyet.

No kérem, ezt a cikket államköltéségen le kéne fordíttatni nyelvünkre

és terjeszteni a vagyonos körökben. Erre bizony soknak fölnyílnék a szeme és elröstelné magát, hogy idáig a hó-bortos divat kedvéért Magyarországon kívül fürdőzött, holott a tulajdon házában sok tekintetben előnyösebb és olcsóbb üdülésben lehetett volna része, ha előzőleg az egykivűl magyar érzés is lakozik keblében.

Nem a sovinizmus diktálja nekünk eme sorokat, ámbátor annak is van megfelelő szava némely tekintetben hanem a józan ész!

Ne legyünk a világ gunyjának központja, hiszen valóban megérdemlett guny illet meg bennünket, ha hátat fordítunk tulajdon bires-neves fürdőhelyeinknek s a kevésbbé kitünő idegen fürdőket támogatjuk.

Azonban fürdőink tulajdonosaihoz is volna néhány jó akará szavunk. A külföldi fürdők mivel szereztek maguknak hírnevet? Reklámmal. A tisztességes realámmal mesés hatásokat lehet elérni. A ki Barnumnak önéletrajzát olvasta, az bizonynyal tudni fogja, hogy ma már elavult azon közmondás, hogy a jó bornak nem kell cigér. Egy—egy jól sikerült reklám százakkal fizeti meg a reáfordított kiadásokat. Fürdőink eddig nagyon keveset törődtek a reklámmal. Az idegen alig ismeri a mi gyógyvizeinket a melyek pedig páratlanok a kontinensen. Prospektusok, tájékoztatókhoz csak hosszas utánjárás után juthat el az ember. Sok fürdőről még ilyen tájékoztató sincs. No már zsákban macskát árulni nem lehet.

Ezenkívül fürdőinket fejleszteni kell. Ebben nem árt, ha a külföldi mintákat utánozzuk. Modernné kell tenni minden irányban. A vendégek kifogástalan kényelméről gondoskodva azon cél lebegjen szemünk előtt, hogy a fürdők olcsósága, az ellátás könnyűsége, minél több vendéget vonzon. Ne tekintsek a vendéget csupán annak, kit mindenféle

Menjünk nyaralni.

— Humoreszk. —

Irtá: K. MÁRTONFFY IMRE.

Az idén valahára én réám is mosolygott a szerencse Isten asszonya. Az elmúlt három év folyamán — ugyanis annyi az ideje, hogy nős vagyok — igen sok nyári lakást vettem fel, de egyikkel se volt szerencsém. Bármint kerestem is az idillszerű visszavonulás kellemeit mindenkor megzavarta azt egy-egy falusi házigazda szeszélye. Végre az idén az én kedves feleségem kiadta a „parancsot“, hogy más Tuskulum után nézzek. De egyik közt se akadt olyan, melynek faláról a víz pataként ne csurgott volna alá.

Bár a feleségem nem tett volna ellenvetést az ellen se. Azelőtt ha nem találtam kedvére lakást, örökös szemrehányásokkal illetett, de mióta „én vagyok az ur a háznál“ — remélem e merész szavakat nem fogja elotvasni, — minden másképen van. Csak néha czivakodunk.

Oh, az én feleségem szeret czivakodni! De azért én minden áldozatot meghozok érte, még oly nehéz áldozatot is, mint p. a nyári lakás felvétele, mely — nyíltan megvallva — nem áll arányban anyagi körülményeimmel. Én édes Istenem, mit tegyek?

Ha az asszony „idegei“ erősítése céljából „zöldbe vágyik“, akkor nekünk engedelmekednünk kell.

Az idén is elhatároztam magamat s a midőn az első fecskék megjelentek a láthatáron, felültem az osztrák-magyar államvasut

rákos-palotai vonalára, hogy lakás után nézzek. A falragaszok chablonszerűen hirdették: „teljesen pormentes, árnyas helyen fekszik, 15 perc alatt a fővárosba utazhatni a vasutal“. Tehát Rákos-Palotán termettem, bár ez a falucska az idegeket sem igen hozza helyre, se pedig nem biztosít valami olcsó életéről, de a feleségem parancsszava lidérczént üldözött.

A mint a főutcán végig haladtam, azonnal meggyőződtem arról, hogy az a falu csakis nyári lakóknak lön építve.

Itt egy nyári lakás
azonnal bérbe adó.

Minden kapun, ablakon, minden üres telken, minden szegleten e szavakat olvastam, s annyiszor láttam már, hogy midőn a falu végére értem, már a tyukólón és istálón e szavakat véltem olvashatni.

Mily boldogan lépkedtem, hogyne, hiszen a ki a poros és göztöl lepett fővárosból kijön a szabadba, felüdülni, magfrissül szive-lelkében, és gyönyörködve legelteti szemeit a természet csodás alkotásu tágas műhelyén, majd minden ház előtt virágos kert állott, a házak oly vakító fehérre voltak meszelve, hogy a piszokhoz szokott fővárosi ember szemét vörösrre márták. Ha hónapokig tapossuk a gránitkövezetet, kétszeresen örvendünk, midőn a föld természetes felületén járhatunk, mely csak itt-ott kap kavics, vagy téglá burkolatot.

A mint tehát lakás házamat folytattam

a főutról és mellékutczába tértem be, melynek végén alacsony csinos házacska vonta magára figyelmemet. Természetesen bérbe adó volt „kerttel és árnyas lugassal“ együtt, mint a cédula hirdette.

Nem vagyok dicsekvő ember, de azt mondhatom, hogy igen sok falusi lakást láttam már, de annyi gyöngyvirágot, rekettyebokrot, csalányt, és bogáncsot együtt a föld beültetett részein sehol se láttam. Flóra gyermekeinek e természeti szépsége közepén állott egy csinos házacska sárgára meszelve, izléses cifrázattal homlokán. Az ablakok előtt virágok diszlettek. Az egyik ablak előtt hatalmas sárga viola pompázott, míg a másik előtt jól táplált metélő hagyma zöldelt.

A feleségem pedig nagyon szereti a metélő hagymát!

A lakást meg kellett szereznem. Beléptem a hátsó kertajtón egy kisdudvarra, mely nem volt nagyobb egy sötét életunt mosolynál, itt fogadtatásomra csakhamar egy malacz, kis parasztleány, és egy komondor jelentek meg. A leány és a malacz azonban ijedve futottak el, a kutya pedig melleme ugrott, és barátságosan üdvözölt. Talán megérezte a szagomról, hogy én nyári lakást keresek. Megsimogattam. Nagyon kedves állat, csak hogy egy kicsit sáros volt.

A jobbra eső téhen istállóból egy öreg paraszt jött elő és engem tetőtől talpig végig mérve, bizalmatlan hangon kérde, hogy mit akarok.

Az öreg tetszett nekem. Megvallom az őszinte embereket szeretem, a parasztok pedig,

czimen meglehet adóztatni, hanem a szó szoros értelmében vendégnek, kit igazi magyaros vendégszeretettel lásson a fürdőigazgatóság.

Akkor nem lesz okuk panaszkodni fürdők néptelensége miatt.

A kézcsoók.

Irta: Dr. G. A.

Jelen cikkem keretében nem szándékom kutatni, hogy mikor és kik találták fel a csókot, annál kevésbé, mert erre vonatkozólag a vélemények nemcsak eltérők, de sokban ellentmondók is. Némelyek azt állítják, hogy a csók mindazóta létezik, mióta szerelem van a világon, (de minek is van szerelem a világon, kérdi a poeta) — tehát örök idő óta. Mások ellenben azt állítják, hogy női fufang és praktika találta fel a csókot is oly czélből, hogy a férjek ellentmondásra felnyilni merészöljék a nemásra kárboztatva lezárják vele. Vannak azonban hívei azon feltevésnek is, hogy a csók a spiczkedéseknek egy jól kiesztelt eszköze volt annak idején, még pedig a férjek javára, midőn a derék római amazok veszedelmes konkurrencziát csináltak férjeiknek a kancsóok fenekére való tekintetésben, mit a férjek nem igen tartottak asszonyokhoz illő dolognak, s a bornak kiáradó illata után a nyomozást, csók alakjában ejtették meg, hogy letagadhatlan tanubizonyosság szereztessék a házi fenyték alkalmazásához.

Bármiként, legyen is a dolog, végzetül magam is azt mondom, hogy a csók nem utolsó dolog, — de csak módjával.

A csók is olyan, mint a bor. Mert a bor is kedverítő, bubánatot, gondot üző, vertisztító és emésztést előmozdító orvosság, ha mértékkel iszunk, — de ha sokat, vagy minden alkalommal és mindenféle bort összeiszunk, akkor a mulatságnak rendesen csömör, májdaganat, vízkór, s az ürdög győzi elsorolni, hogy még mi minden kedves és nem kedves dolog a vége. Az pedig már határozottan elítélendő dolog volna, ha valaki a tiszta bort piszkos edénybe öntené, s úgy kínálná meg barátját, hogy az a borral együtt felhörpintse az edénynek epidémikus piszkát is.

Mert ilyen forma a csókkal való élésnek az a fajta, amelyet általános kultiválnak, a melyről most közegészségi szempontból szólni akarok, s ez a kézcsoók.

A csókkal végre is azok traktálják egymást, kiket egymáshoz a szeretet, vagy legalább is a gyöngéd ragaszkodás bizonyos neme fűz, s ha így bajt is szereznek maguknak,

kik természetüktől fogva nincsenek a tettezéshez szokva, az őszinteség nyilvánításának legbiztosabb fokmérői.

Végre megmondtam miáratban vagyok, és megkérdeztem a lakás árát. Borzasztó sokat kért.

Ellenvetésemre az öreg elkezdte házat dicsérni, annak egészsége fekvését, közelségét a vasúthoz, továbbá megemlést, hogy az „árnyas“ palotai parkba és „erdőbe“ nem egészen öt percnyi út vezet oda.

— Ha tetszik a nagyságos urnak, a szomszédos telken levő kertet is használhatja, az ide tartozik.

— Melyik az a kert? kérdém.

Ezzel az istálló háta mögé vezetett. Most, mint az öreg mondá, veteményes kertnek használjuk, mert a múlt évi nyári lakó, egészen tönkre tette, de ha akarom a „kertet“ rendbehozni, ő nem szól semmit ellene.

Megvagyok szokva ahhoz, hogy a nyári lakókat, — néha igazságtalanul — korholják, szapulják, de akkor az én „elődeim“ valószínűleg vandálok lehetnek, mert a „kertben“ egy száraz cseresznyefán és gazon kívül nem volt egyéb.

— Ez a gyümölcsfa nagyságos uré! mondá a paraszt bárgyu arcz kifejezéssel.

— És a lugas? Hát az merre van?

Nem válaszolt, hanem kivetett az udvarra és lécekből összetakolt négy szögbe mutatott, mely körül a pocsolókban a malacz bizonyára tengeri fürdőt használ. A kilátás az utcára igen „kedvező“ volt a homok bucczákon keresztül ugrált néhány pajkos parasztfü, éktelen port és lármát csinálva. Az utca végén, a temető látszott ide. Ha búskomorságban szenvednék, vagy hinnék a halhatatlanságban, az ily szomszédság nem volna ellenemre, de családos embernek nem való a halottak látása.

Miután mindent megnéztem, a szobákra nem is voltam kíváncsi, — nem kérdeztem többé semmit. Biztam az öreg becsületességében, mely bizonyára nála helyén van,

vagy egymásnak, rendszeresen azzal vigasztalódnak, hogy az élvezet megérte az áldozatot.

De a kézcsoók tapasztalás szerint a legtöbb esetben nem is élvezet, se annak, aki adja, se annak aki kapja. Erre az embert a legtöbb esetben semmi belső ösztön nem készteti, nem sarkalja erre semmi különös vágy, se a szeretet, se a tisztelet, hanem egyedül az, mert azt mondják, hogy ez így illik.

Azt még értem és méltányolom, hogy ha valaki éhes s egyebet beszerezni nem tud, hát elfogyasztja még az elhullott malacznak husát is, — de ha valaki ezt csak azért tenné, mert mástól ugyanezt látja és pedig anélkül, hogy ez neki élvezetes volna, — azon bizonyára mindenki megbotránkosnának.

De nem azért szólok én a kézcsoók ellen, mert az csunya és értelem nélkül való — legalább az esetek nagyobb számában, — miután én illemtudásomban nem tartom magam kompetensnek; hanem azért, mert egészségi tekintetben a legnagyobb veszélyt rejtő, s a legundokabb ragályos betegségek okozója lehet az a kézcsoók, amelyet a mi bájós és kevésbé bájós hölgyeink oly szívesen fogadnak a hódolat jeléül, s amelyet mi férfiak ártatlan tudatlanságunkban, vagy bünyös könnyelműséggel juttatunk — már tudni illik az a ki — nekik szívesen, vagy kelletlenül osztályrészül.

E betegségek a bujakór és a tüdővész. Különösen az előbbi az, melyről föltétlenül hitelességgel állíthatjuk, hogy csakis úgy terjed, ha a beteggel közvetlenül érintkezünk. Már pedig e betegségben, mely felületes vizsgáltnál észre sem vehető, nemcsak az alsóbb néposztály, hanem a legjobb körök férfiai, s elég gyakran női is igen nagy számban szenvednek.

Prakszisomban a közel múlt hónapok alatt három esetem volt, hol feltétlenül bizonyossággal a csók, még pedig a szó szoros értelmében vett csók folytán terjedt át betegről egészségre a bujakór. Egyik esetben nemcsak azt láttam, akire áterjedt a betegség, hanem azt is, akiről az átragadt.

Nevezetesen egy három hónapos csecsemőhöz hívtattak, kinek felső ajakán egy elsőleges bujakóros fekélyt találtam. A baj megvizsgálásánál kutattam annak eredetét, s az okot meg is találtam a szoptatós dajkában, kinek ajakán, s más helyeken is kifejezett bujakóros tünetek voltak. Kétségtelenül megállapítható volt tehát, hogy a kórt a szoptatós dajka plántálta át a csecsemő ajakára, még pedig csók által, s így az ártatlan csecsemőt egész életére egy kiszámíthatlan kel-

Már megakartam fordulni, hogy menjek, midőn az öreg megállit, hogy hát a szobákat nem nézem-e meg? Tudtam, hogy ezek a nyári lakásoknál mellékes dolgok, itt fődolog a kert.

Ab, a szobák „pompásak“ voltak!

Egy pillanat elég volt arra, hogy mindent jól szemügyre vegyek. Midőn beléptem az alacsony „előszobába“ meglepődéssel láttam, hogy itt békákat és pókokat bátran tenyészthettek anélkül, hogy az időjárás kellemetlenségeinek ki lennének téve. A szobákban pedig igen jövedelmező forrasom leendő a champignon termesztéséből.

A feleségem pedig nagyon szereti a gombákat!

Megalkudtunk. Az öreg engedett, letetem előre a bérösszeget, annélkül, hogy zavarba jöttem volna a visszautazásra nézve. Ugyanis egy árva hatosomat megmentettem. Tegnapelőtt költöztünk ki.

A parasztság — pardon az én „házi asszonyom“ — már az első napon a következő bölcs tanácsokkal látott el minket: a butorokat ne tegyük a falhoz, mert a fal kopik tőlük, egyelőre látogatókat ne fogadjunk, szögeket ne verjünk a falakba, a konyhában levő takaréktűzhelyen ne főzzünk, mert a gőz megnevesíti a lakást, aztán az ablak előtt levő „kertet“ naponként kétszer kell öntözni, tejet töle vegyünk, (talán kevesebb vizet önt bele, mint a többiek.) A házi kutya élelmezéséről gondoskodjunk, mert hát életünket és vagyonunkat védi, a kerekas kutra vigyázzunk, nehogy a kötél leszakadjon, esténként 8 óra után jól lesz lefeküdni, mert itt a reggeli koránkelés az egészséges, a midőn nagy a csönd és a többi. Ah, az én feleségem pedig úgy szeret czivakodni.

Mondanom se kell, hogy pompás helyen vagyunk, és a ki még a főváros poros levegőjét szívja, jöjjön velem és „menjünk nyaralni!“

lemetlen következményü epidemiával saturálta volna, ha ennek idején utját nem vágja a gyorsan alkalmazott orvosi segély.

Egy másik esetben egy teljességgel szavahihető intelligens egyén, egy ügyvédjelölt barátom ajakán találtam a fentebbíhez hasonló természetü fekélyt, kinél nemcsak, hogy egyéb helyeken nem találtam hasonló tüneteket, de a köztünk levő baráti viszonyból kifolyólag föltétlenül bizalommal és hitelességgel azt vallotta, hogy hasonló bántalmi életében soha sem voltak. Nyomozó faggatásomra azonban csakhamar eljutottunk a baj valódi okához.

Előadta ugyanis, hogy azelőtt négy héttel egy nagy társaságban volt, hol az ismeretes zálogosdít játszottak. A társas játékban ő részt sem vett, hanem annak végén egy hölgytől vett két zálogtárgynak kiadását a zálogbíró azon feltételhez kötötte, hogy a hölgy csókolja meg kétszer az ügyvédjelöltet. A hölgy a kiszabott váltságdíj fejében két forró czuppanós pusztit nyomott az ügyvédjelölt ajkaira, melyek hogy mily forrók voltak, mutatják nyomai, s égetni is fogják az ügyvédjelölt lelkiismeretét talán egy egész életen keresztül, ily módon úgy jutván bele a veszedelembé, mint Pilátus a credóba.

Egy védőügyvéd ismerősöm pedig egy napon megkarcolta kezét, s a jelentéktelen sebet még csak be sem fedve valami tapasztal, másnap védett egy eltévelyedett nőt, még pedig sikerrel. A felmentett védencz nem tudva háláját leróni más alakban védője iránt, a tárgyalásról kijövet hirtelen csókot nyomott az ügyvéd megkarcolt kezére. Az addig jelentéktelen sebet pedig csakhamar és pedig veszedelmes alakban mutatkoztak a ragályozás tünetei. Az igaz, hogy az ügyvéd urnak most egyébre sincs nagyobb gondja, mint kezének védelmezésére a kézcsoók ellen, bár megvagyok győződve arról, hogy azért ő mint perfekt gavallér a hölgyek iránti hódolatát továbbra is csak kézcsoókkal fogja dokumentálni, nem mervén okulni még saját kárán sem, nehogy a hölgyek előitéletének kitegye magát, a kézcsoók megtagadásával olyat követvén el ami: nem illik.

(Folyt. köv.)

Tenyész szarvasmarha és lókiállítás Aranyos-Maróthon.

A bars megyei gazdasági egyesület szövetkezve a vármegye lötenyész-bizottmányával Aranyos-Maróthon mélt. gróf Erdődy né tulajdonát képező istállóvá átalakított pajtájában a vásártér mellett augusztus 19-én 10 órakor szarvasmarha és lókiállítást (esős időben ezt is fedett helyiségben) rendez. I. Tenyész szarvasmarha-kiállítás. Kiállíthatnak bars megyei tenyésztők, ugyancsak Bars vármegyében tenyésztett saját nevelésű marhákat a következő csoportban: 1. egy éven felüli bikák. 2. tenyészítésre használt bikák. 3. egy éven felüli üszök. 4. tehének borjuval vagy anélkül. II. Tenyészlókiállítás. Kiállíthatnak bars megyei tenyésztők ugyancsak Bars vármegyében tenyésztett sajátnevelésű lovakat a következő csoportban: 1. 5 éven felüli csikós kanczák. 2. 4 éven felüli kanczák. 3. 3 éves és fogva nem volt fedezetlen kanczák. 4. egy éves kanczacsikók. Általános határozatok. 1. A kiállítani szándékozók kötelesek szándékukat a rendező-bizottság titkárnál Levatich László urnál Nagy-Kálnán írásban legkésőbb augusztus 1-éig bejelenteni. Ezen időn túl bejelentések el nem fogadjatnak. 2. A kiállításra elfogadott állatok augusztus 18-án, szombaton déli 12 órától a helyiségekbe bocsájtathók, legkésőbb azonban aug. 19-én reggeli 7 óráig a helyszínre hozandók. Később érkező állatokat a rendező-bizottság visszautasíthatja. 3. Az állatok csak a helyszínén díjmentesen eszközölt állatorvosi vizsgálat alapján fognak a kiállítási helyiségekbe bocsájtatni. 4. Az állatok értéke a bejelentésnél meghatározandó azon czélből, hogy azok oly értékben tűz ellen leendő biztosítása iránt a kiállítás időtartama alatt a rendező-bizottság gondoskodik, de erről a kiállítóknak maguk is gondoskodhassanak. Díjak és kitüntetések: A kiállításra beküldött állatok díjakra és kitüntetésekre versenyeznek, de versenyen kívül is állíthatók ki. A juryt a szükséghez képest a bars megyei gazdasági egyesület, illetőleg a lötenyész-bizottmány nevezi ki. Kiosztásra fognak kerülni nagyobb tenyészetek díjazására díjazó oklevelek, esetleg az áldozatkész gazdák körében eszközölt gyűjtés folytatás eredményezett díszdíjazás jutalmak. Kis gazdák körében pénzdíjak fognak kiosztatni. A szarvasmarha kiállítás osztályában József Ágost cs. és kir. ő fensége 100 koronát, a n. m. földmívelésügyi m. kir. minister ur 500 koronát, a vármegye tek. törvényhatósága 400 koronát adományoztak pénzdíjakra, ezen 1000 korona 4 csoportban következésképpen fog felosztás alá kerülni: 1. díj 100 korona, 2. díj 60 kor., 3. díj 40 kor., 4. díj 30 kor., 5. díj 20 korona. A lókiállítás osztályában a vármegye tek. Törvényhatósága által adományozott 400 koronából 200 ko-

rona az egész vármegye és 200 korona az aranyos-maróthi járás kis gazdái közt a 4 csoportban következésképpen fog díjakban kiosztatni: 1. csoportban: 50, 30 és 20 korona; 2. csoportban: 50, 30 és 20 korona; 3. csoportban: 40, 30, 20 és 10 korona; 4. csoportban 40, 30, 20 és 10 kor. A kitüntetett és díjazott állatok bemutatás czéljából a kiállítási nap délutánján elő fognak vezetetni s csak ez után vihetők haza. A rendező-bizottság a következő tagokból áll: Dus Jenő, Kosztolányi István, Levatich László, Dombay Vilmos, Kosztolányi Sándor, Szirányi Sándor.

Különfélék.

Lapunk jelen számával új előfizetést nyitunk a „Bars“ XX-ik évfolyama II-dik félévére. Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folyamán intézkedni sziveskedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközölésével a lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— Városi közgyűlés. Léva város képviselőtestülete az 1900 évi június hó 27-ik napján, tartotta Bódogh Lajos polgármester elnöksége alatt évnegyedves rendes közgyűlést. A polgármester üdvözlőlvén a megjelenteket előterjeszti jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Ezután bemutatta Bars vármegye törvényhatósági bizottmányának végzését, melylyel a tisztviselői-fizetések felemelését megtagadó képviselőtestületi határozatot megsemmisítette, s egyuttal előterjesztette a pénzügyi-szakosztálynak erre vonatkozó s már általunk ismertetett javaslatát, a szerv. szabályzat 87. §-ának módosítására vonatkozó indítványait kapcsolatban melyet a közgyűlés 24 szavazattal 14 ellenében elfogadott. Ezután a f. évi április 17 és 18-án tartott közgyűlésen kitűzött a „Korona“ vendéglő előtti területnek és a piac téri s óház épület s főgymnasiunium udvarrészeitnek elcsérelésére s a tulajdonjog átengedése, illetve megszerzésére vonatkozó jogügylet névszerinti szavazással megszavaztatott. Mire a közgyűlés több apróbb sürgős ügy letárgyalásával véget ért.

— A lévai k. r. főgimnáziumban jun. 29-én fejezték be ünnepélyes tedeummal a tanévet. A tanulók már szétoszlottak a szélrózsa minden irányában. Ugyanekkor osztották szét az értesítőket is, melyet Vörös Mátyás igazgató tett közzé, s a melyben a következő érdekes adatokat olvassuk: A főgimnáziumban az igazgatón kívül 8 kegyesrendi és 4 világi tanár működött, kivülük három felekezeti lelkész tanította a hitant és Richter Ferencz kántor az éneket. Beiratkozott az I. osztályba 74 nyilvános, 3 magántanuló, a II. osztályba 59 rendes, 2 magántanuló, a III. osztályba 35 rendes, 3 magántanuló, a IV. osztályba 35, az V-be 31, a VI.-ba 22, a VII.-be 17, a VIII. osztályba 16, összesen 300, kik közül az év végeig 13-an maradtak ki és 1 meghalt. A tanulók közül 162 a róm. kath., 2 a gör. kath., 30 az ev. ref., 15 az ág. ev. és 77 az izraelita vallást követte. Anyanyelvre nézve 250 magyar, 5 német és 31 tót volt. Illetőségre nézve 115 Léva városából, 82 Bars megyéből, 86 más megyéből és idegen országból származott. Korra nézve 9 éves 21, 10 éves 26, 11 éves 29, 12 éves 54, 13 éves 23, 14 éves 29, 15 éves 40, 16 éves 24, 17 éves 17, 18 éves 7, 19 éves 10, idősebb 3 volt. Ösztöndíjat négyen élveztek. A tanulásban tett előmenetel igen szép eredményt mutat fel. Minden tantárgyból jeles osztályzatot nyert 22 tanuló, jó osztályzatot 54, elégségeset 163. Egy tantárgyból bukott 28, kettőből 5, többből 14. Jelesek voltak: az I. osztályban Czaban Tamás, Kern Oszkár, Kohn Jenő, Medveczky Károly, Pető István, Schwarz Henrik és Viglás Lajos, a II. osztályban Csapalái István, Ehrenstein Vilmos, Fizely Imre, Földi István, Kozma Gyula, Konkoly-Tuege Andor, a III. osztályban Berger Ernő, Neumann Aladar, Reismann Manó, Salga Zoltán, Konkoly-Tuege Sándor, a IV. osztályban Grünzweig Samu, az V. osztályban Donáth Gyula és Szinay Sándor, a VI. osztályban Pollák Ernő és Gyula, a VII. osztályban Laufer Lipót. A főgimnázium kebeleiben működő segítő egyesületnek 1 tiszteletbeli, 30 alapító, 96 rendes és 45 partióli tagja volt. Az egyesület ez időszerinti vagyona 10999 kor., 68 ft. Az egyesület 39 tanulóit részesített 224 könyvsegélyben, 2 tanulóit látott el elemi segélylyel, többeket feiaő ruhával és cipővel. Az ifjuság értelmi fejlesztésére nagy hatással volt a Szepei Imre önképzőkör, melynek tagjai sokszor valóban élvezetes műsorral kedveskedtek tanáraiknak és az érdeklődő közönségnek. Az értesítőt Tóth Sándor, a történelem tudós professzora nyitja meg, a lévai főgimnázium éremgyűjteményének jegyzékével, szellemes kommentárral kísérvén az egyes darabokat.

— Lévai leányiskola értesítőjét is Péter-Pál napján tette közzé Bathy László prépost-plébános intézeti igazgató. A leányiskolát, mely polgári és elemi iskolából s azonkivül ovodából áll, Gyulányi Natália főnöknő vezetése alatt 11 irg. nővér része-

sítotté oktatásban. A polgári leányiskolának 88 rendes és 8 magántanulója volt és pedig az I. osztályban 26 rendes 3 magántanuló, a II. osztályban 30 rendes, 5 magántanuló, a III. osztályban 19 rendes, a IV.-ben 11 rendes, 1 magántanuló. Ezek közül 60 róma. ka. h. 4 ev. ref., 7 ág. ev. és 25 az izraelita vallásu — 94 magyar és 2 tót anyanyelvű, 61 lévai és 35 vidéki volt. Előmenetelre nézve 8 kitűnő, 19 jeles, 24 jó, 26 elégséges és 12 elégtelen osztályzatot nyert. Nagyon feltűnő a magyar nyelv klasszifikációja, mely valóban példátlan szigorú a leányiskolák történetében. Kitűnők voltak: az I. osztályban Lencsi Katalin, Novotny Margit, a II. osztályban Szoboy Gizella, a III. osztályban Greiner Frida, Kalapos Emilia, Laczkovics Julia, Schwarz Regin, a IV. osztályban Laufer Etel és Nyuli Erzsébet. A leányiskolának 292 növendéke volt, míg az ovodában 102 leány és 106 fiugyermek nyert valóban elismerésre méltó gondozást és oktatást.

Előléptetés. A m. kir. pénzügyminiszter Rimaszombathy Géza és Schultze Rezső lévai kir. pénzügyigazgatási fogalmazókat a X. fizetési osztály 1. fokozatába, Schwartz Izidor lévai adóosztályt pedig a XI. fiz. oszt. 1. fokozatába léptette elő.

A barsi ref. egyházmegye e hó 27-én Léván tartotta évi rendes közgyűlését, melyen csaknem teljes számmal jelenek meg a lelkészek és az egyházak képviselői s azonkívül a tanítói kar. Juhász Pál esperes elnök szép imával nyitván meg a gyűlést kegyeletes szavakkal emlékezett meg báró Nyári Béla világi elnök elhunytáról. Erdemeit jegyzőkönyvbe iktatták. Majd a szavazati bontó bizottság jelentését olvasták fel, mely szerint egyházmegyei pénztárnokká Kuliffay Gyula gr.-szentgyörgyi lelkész, tanács bíróné Pósa Béla alsó-pélti intéző választották meg. Ezután több közigazgatási ügyet intéztek el, mire a gyűlést véget ért.

Évzáró ünnepély a helybeli zárdaiskolában. Gyönyörűen szép ünnepélyvel fejezték be a tanévet a helybeli zárdaiskola növendékei. Az ünnepély folyó hó 28-án délután 4 órakor vette kezdetét a mikor márszofolóság megtöltötték az intézet nagy termét az érdekelt szülők és tanúgybarátok csoportjai. — Az ünnepélyt az énekkar nyitotta meg, a mely egy régi egyházi „Téged Isten dicséretünk” című éneket adott elő Richter Ferenc énektanár vezetése mellett. Ezután Ouverture 6 kezes következett Kéler B-től, a mit ritmikusan, ügyes ütembetartással játszottak végig Reitmán Piroksa, Kern Lórika és Schwarz Rózsa növendékek. Értelmes, tiszta hangléptéssel adta elő Szabó Irén, „A gyermeki bizalom” cz. költeményét, miután Kern Emmike zongorázta el Brunner F. „L'amabilité”-jét a kezdők ritka ügyességével. Nagyon tetszett a közönségnek Serly L. „Remény”-e, a mit Polcsák Irmácska énekelte el csengő sopran hangján zongora kísérettel. — Ügyes technikával, érzéssel tud zongorázni Novotny Margitka is, a ki nagy sikert ért el „Jaj! beh fényes csillag ragyog az égen” című játékával. Utánna Belcsák Ilonka lépett fel s lelkesülten, hűvel szavalta el Rudnyánszky „Honleányát”, mire a Kern nővérek egy nehez négykezes darabban szó-rakoztatták a hallgatókat. Az énekkar ezután hármasszólamban magyar népdalokat adott elő, a mit Reitmán Piroksa „Le Zephir” című szabatos zongorajátéka követte. Fidler Aranka szép hangfeszítéssel szavalta el Radó Antal „Dalnok-versenyét”, a mit Siposs Erna művészi zongorázása kísért, ugyesen adva elő Leybach „La Sonnambula”-ját, — Pompás jelenetet varázsolt elő Polcsák Irma és Laczkovics Julia sopran alt duettje, a kik könnyedén énekeltek Aht F. „Husvéri Ünnepét” a zenetanítóak kísérete mellett. — Schwarz Rózsaika ugyesen adta elő Rédei Ida „Első fel-lépésem” című monológiát. — Utánna Novotny Margit és Siposs Erna négy kézzel „Magyar népdalokat” játszottak Thern K.-tól, mely után az intézet erdemekben gazdag igazgatója, Báthy László prépost-plebános búcsúbeszédet intézett a növendékekhez. Végeztél Erkel F. letételeben zongorakísérettel „Hunyady indulóját” adta elő az énekkar patogóan, lelkesen, mely után a közönség átvonult a főépülettel kapcsolatos újépületbe, hogy annak udvarán Coelina nővér bemutatassa a polgaristák testgyakorlatait. Szép látványt nyújtott az egyenruhás leányok felvonulása, kik a tornaanduló éneklése mellett lépdelték ugyesen és kecsesen a nagyszámu nézőközönség gyönyörűségére. — Mindenesetre elismerés illeti meg Coelina nővért, mert tornajátékai által felbreszti s ápolja növendékeiben a fegyelem és jórend érzetét, egyuttal fejleszti testi épségüket s felderíti kedélyüket is. E helyen megemlíttük azt is, hogy Lioba nővér czimbalomjátékosai közül Keviczky Irénke tűnik ki, bár a többiek is szép haladásról tanuskodtak a 25-én tartott zenevizsgálaton. Összegezve szerzett benyomásainkat, ki kell mondanunk a részrehajlatlanul igazságos ítéletet: elismerés, köszönet és hála illeti meg e nevelő-intézet lángbuzgalmu tanítóit, különös elismeréssel tartozunk Lucrétia nővérnek, hogy egész évi fáradozásával biztosította a mai nap sikerét. Szerencsések leánykánk, áld-

hatják a Gondviselést, hogy jövőjük felépítése ily lelkiismeretes kezekre bízható, nyugodtak, boidogok lehetnek a szülők, hogy vannak, kikkel a nevelés-tanítás gondjait megtudják osztani.

A lévai főgimnáziumban az előzetes beiratkozások június hó 30-ától július hó 5-ig a főgimnázium igazgatójának lakásán eszközöltetnek. Ezen beiratási határnapok betartására különösen figyelmeztetjük Léva város közönségét, nehogy saját iskolájából kizsoruljon.

A F. M. K. E. lévai (városi és járási) választmánya július hó 1-én d. e. 11 órakor a lévai kaszinó társalgó termében ülést tart a következő műsorról: 1. Az iskola-vizsgáló bizottság jelentése alapján a jutalmak kiosztása, 2. Az iskolai könyvtárak létesítése tárgyában kiküldött bizottság jelentése, 3. Uj tagok bejelentése, 4. Az 1901. évi költségeloirányzat összeállítása. Ezen ülésen a meghívott választmány tagjain kívül a magyar közművelődés barátait vendégül szivesen látják.

Tíz éves találkozó. Ez előtt tíz évvel 1890. évben a lévai főgimnáziumban erettséget tett ifjak e hó 29-én Léván adtak egymásnak találkozó. Ez alkalommal azonban csak négyen jöttek össze és pedig: dr. Kittenberger Sándor aljárásbíró, Nyitrai József erdész, Péry Gyula és Záborszky Ottó vasuti tisztviselők. A többiek kimentették magukat.

Eljegyzés. Ticsénszky Lajos honvéd főhadnagy, ki pár év előtt a lévai honvédségnél volt eljegyezve Obholcz Margit kisasszonyt, Obholcz Gyula volt b. gyarmati pénzügyigazgatási számvevő-főnök s jelenleg nagy-károlyi számtanácsos kedves leányát.

Kinevezés. Ivankievits József lévai kir. pénzügyigazgatási végrehajtót a m. kir. pénzügyminiszter a trencsényi kir. pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazói minőségben földadó-nyilvántartási biz. ossá nevezte ki. A derék és köztisztviselőben álló tisztviselő jól megérdemelt előléptetését, mely nemcsak tisztviselőtársai körében keltezt megelégedést, mi is örömmel regisztráljuk, noha körünkben való távozását ószintén sajnáljuk.

Tanképesítő vizsgálatok. A lévai állami tanítóképző intézetben 16 ifju végezte e tanévben a IV. évi tanfolyamot. A jelentkezett 15 tanítójelölt közül képetést nyert 8, és pedig jeles általános eredményvel: Beluch Imre, Noszky Károly, Singer Simon, Schott Ferencz, Majerszky Mihály, Huljak Pál. Jó eredményvel: Tuták Béla, Salamon Jenő. — Az esztergomi érseki tanítóképző-intézet ez évi tanképesítőjére 25 intézeti növendék jelentkezett; a tanképesítő vizsgálatokon Vargyas Endre kir. tanfelügyelő képviselte a tanügyi kormányt. A 25 intézeti növendék közül képetést nyert 23 és pedig: 5 kitűnő, 8 jeles, 8 jó, 2 elégséges osztályzattal; a 2 visszautasított jelölt szeptember hó folyamán javitath.

Az érettségi. A lévai főgimnáziumban megtartott érettségi vizsgálatok a volt VIII. osztály tanulói közül 12 bocsátotta: ezek közül az írásbelin elbukott 1. A szóbeli vizsgálatra bocsátottak közül jól megfelelt 2, egyszerűen 9. — Jól érettek: Benes István, Skopecz Alajos, érettek: Belcsák Sándor, Bóna István, Cserei Pál, Lóderer Sándor, Majláth László, Rosenberg Fülöp, Török Emi, Ujhelyi János és Vicsék Ferencz.

A tisztviselők lakbéré. Köztudomású, hogy a vidéki városok között Léva városa igen alacsony lakbérosztályzatba volt sorozva. Általános volt a panasz a tisztviselők részéről, hogy lakberükre mindig rá kellett fizetni. Mint értesülünk a kormány végre teljesítette a közóhajtatást s Léva városát a III. lakbérosztályzatba sorozta. A kormány jó indulatának felénk való irányításában különösen nagy része van Leidenfrost László orsz. képviselőnek, kinek szives közbenjárását az összes állami tisztviselők egy általuk aláírt nyilatkozatban köszönték meg.

Az ipolysági pénzügyigazgató állása áthelyezés után a héten töltött be. Mint értesülünk Szabó Albert kir. tanácsos, beregszászi kir. pénzügyigazgató lett hasonló minőségben Ipolyságra áthelyezve s az ottani pénzügyigazgatóság vezetésével megbízva.

Körmöcbányán özv. Carrara Manó és Fial Hildegard konzervatoriumot végzett tanítónő urhölgyek évről évre újabb és szebb meglepetésben részesítik a közönséget. A körmöczi leánykák legtöbbje a két urnónél tanul zongorázni s így a tanév végén egy hangversenyszerű exament tartanak. Alig hinné el az ember, hogy 10—15 éves leánykák miképen tehetnek szert akkora technikára, bámulatos a növendékek szorgalma, melyet a zenetanulásban csak a tanítók előrelátó vezetése s kipróbált metodikája tud ébren tartani s helyesen értékesíteni. Mindenkit meglepett Palkovics Annuska k. a. Liszt „Rigolettó”-jával, melyben a darab nehézségeit legyőzte, a többi növendék fokozati különbséggel hasonló eredményt tanusított s helyszűke miatt őket névleg nem is említjük, de az összesnek a nyújtott élvezetért méltó elismerésünket nyilváníttuk.

Honvéd-ezredünk tisztikara a nyitrai sátor-táborában f. hó 30-án nyári mulatságot rendez, melyre a következő meghívót bocsájtotta ki: „A m. kir. nyitrai 14.

honvéd-gyalogezred tisztikara 1900. június hó 30-án (szombaton) a nyitrai sátor-táborban zártkörű nyári mulatságot rendez. Kezdeté este 6 órakor a pozsonyi IV. honvédkerületi zenekar séta-hangversenyével, melyet este 8 órakor tánc követ.”

Nemzetközi lóvásár Érsekújvárott. A Nyitrai Magyar Gazdasági Egyesület által a f. évben XVIII.-szor rendezett nemzetközi érsekújvári lóvásárnak igen élénk forgalma volt. Eladatott 630 drb. ló 315 frt. átlagárban. A tenyésztők igen jól értékesítették lovaikat. Vevők voltak Szabadkáról, Temesvárról, Szegedről, Kassáról, Budapestről, Pozsonyból, Bécsből, Prágából, Berlinből, Boroszlórlól stb. A jövő évi XIX. lóvásár szintén május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délutánján fog megtartatni. Istállók és lakások s mindennemű a vásárra vonatkozó felvilágításokkal, az érsekújvári rendőrkapitányi hivatal készséggel szolgál.

A tojásbéjnek értékét nem eléggé méltányolják, rendszerint eldobják és nem is sejtik, milyen hasznos módon lehet alkalmazni. A tojásbéjnek rendkívüli gazdag mész és foszforsav tartalma van, ez finom porrá törve és a takarmány közé keverve, igen elősegíti a borjúk, csikók, üszök stb. gyarapodását, sőt a baromfiak eledelébe is kitűnő hatású. Nemcsak a saját háztartásunkban előforduló tojásbéj takarítsuk meg, hanem annak kinek apró marhája van, a pékek és czukrászoktól, kiknél caak hulladékot képez a tojásbéj, megvehetik csekély pénzen is.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: ZUHANY.

Ismerd tenmagadat! — No, no, nagy oktalanság töled hugoskám egész nap a tükör előtt állanil — mondja a főgimnáziumba járó unokaöccs hű hugoskájának. — Oktalanság, bátyáskám! — hangzott a felelet. — Hát mit mond a görög bölcs? Ismerd meg tenmagadat!

Nagyon előrelátó. — Jelentem alásnan, kapitány ur, kérének nyolcz napi szabadságot. — Kapitány ur: Micsoda, nyolcz nap? Persze ennél otthon annyit süteményt, hogy a fűléd is elállna tőle és nem férne a sapka a fejédre. Abból nem lesz semmi! — Marrs!!!

Irodalom és művészet.

A németek. Az előhaladott kultura magasságából visszatekintve, bizony különösnek látszik a nemzetek ősi élete. Pedig a legkifejlettebb és legbonyolultabb nemzeti jellem mélyén is ott rejtőznek az ősi elemek A Vilmos császár harcra folyton kész katonái, akik óriási meneteket tesznek, világhíres csatákat vívtak a „Kaiser” egy bátorító tekintetért, s midőn megszerezték neki az egyesített Németország császári trónját csak őt, őt látták hőseknek, maguk felett valóznak, s a legmélyebb hódolattal állottak körül trónja lépcsőjét, — ezek a katonák nem mások, mint a középkor kereszties lovagjai: itt a hit, ott az álomeszme lelkesíti őket, ennyi az egész különbség. S a köcsipkéből való gyönyörű templomok titokzatos félhomálya éppen olyan gondolatokat ébreszt a szőke germánfejekben, a milyenek az öskor wigwamszerű kunyhóiban támadtak. Erőtéljes és erkölcsös volt ez a nép akkor is, mint ma. Izmos és szálas legények, nem csenevésznek el a gyermekszerelemben: egyszer szeretnek, mint a sasok, de azontul mindig hűvek maradnak, mint a sasok. A férfi nászajándékul is felkantározott lovat pajzsot, dárdát küld a nőnek, kit élete felének tekint mindenben a világon. Későig alusznak, meleg vízzel mosdanak, a hideget nem igen szeretik. Erősen étkезnek, s a lakomákra is fegyveresen járnak. Italuk árpálé, csak a rajnamellékiek boroznak. Lakomák után vitézi játékok járnak: az ifjak rájok szegzett kardok és dárdák közt szögdelenek meztelemlül. Erősen szótartók. Szerencsejáték közben néha magát is feltézi, a ki más mindent elvesztett. S ha újra vesz, szó nélkül hagyja megköztöztetni s eladatni magát. Ezek a Tacitus-korabeli őserények, a szinte leányos szemérem, az erő szótartás és szöfogatás ma is — a nagy francia forradalom után — éppen oly jellemző vonások, mint az öskor homályán. A germán öskorral és őstörténettel behatóan foglalkozik Dr. Borovszky Samu, akadémikus, a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 67. füzetében.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marszali Henrik, egyetemi tanár, a IV. kötet szerzője dr. Borovszky Samu. Egy-egy kötet ára diszes felbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében Léván.

Marszali Henrik kitűnő tudosunk szerkesztésében megjelenő Nagy Képes Világtörténet IV. kötete hagyta most el a sajtót. A kötet a második nagy résznek, a középkornak első kötete, s a népvándorlás korával és az iszlámmal foglalkozik. A népvándorlás történetét egy jőnévű akadémikusunk, az ismert író, Borovszky Samu dr. írta, széleskörű tanulmányok alapján. Borovszky — mint az. Előszóiban maga írja — már vagy husz éve foglalkozik a történettudománnyal és pedig különösen a népvándorlás korával.

E nagy művében eddig szétszórtan megjelent kisebb tanulmányait is összefoglalja, s a gazdag anyagot áttekinthető módon csoportosítja. Különös előnye a könyvnek kellemes, vonzó stílusa és a sok szép illusztráció, melyek elárasztják a 680 oldalnyi könyvet A szövegeképeken kívül vagy 100 külön melléklet is van benne, a leghevesebb sirleletek, muzeumok öskori emlékei, fontos oklevelek, codexek érdekes lapjainak másolatai stb. Az utóbbiaknál a szöveg latin olvasása és magyar fordítása is ott van hártyalapon. Külön is meg kell dicsérnünk a ritka szép szines képeket. Minthogy a népvándorlás hullámai mind átcapódtak hazánk, természetes, hogy a könyv tele van magyar vonatkozással. Goldziher Ignác, a nagy hírű orientalista, ugyane kötetben remek kis essayt nyujt az iszlámról. E czikk alighanem idegen nyelveken is meg fog jelenni, mert Goldzihernek még minden munkáját lefordították angolra és németre. Ebben az essayban pedig széleskörű szakkutatásainak összefoglalását nyujtja. — A kötet ár díszkötésben csak 8 frt. Kapható — részletfizetésre is — Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében Léván.

Fouliard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb — 14 méter! póstabér és vámentesen szállitva! Minták póstafordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 15 krig méterenkint.

HENNEBERG G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 13 kor. — fill. 14 kor. 60 fill. Kétszeres 12 kor. — fill. 13 kor. 40 fill. — Rozs 12 kor. 20 fill. 12 kor. 60 fill. — Arpa 11 kor. 20 fill. 12 kor. 40 fill. Zab 11 kor. 20 fill. 11 kor. 60 fill. — Kukoricza 12 kor. 40 fill. 13 kor. — fill. — Bab 13 kor. 60 fill. 14 kor. — fill. — Lencse 14 kor. 60 fill. 14 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. 60 fill. 9 kor. 80 fill.

Nyiltér.

I.

Brach kerti lakásban 2 kisebb szoba augusztus 1-től kibérelhető.

II.

Szabászat, varrás és mintarajzolásban, francia és angol módszer szerint tökéletes kiképzést nyernek intelligens hölgyek. Megrendelésre divatos női ruhák készűlnek.

Ezen intézetben kizárólag csak intelligens növendékek vétetnek föl. — Léva, Szécsényi-utca Victoris-féle házban.

III.

Hirdetmény.

Az esztergomi méltóságos Főkapitán következő javai adatnak zárt írásbeli ajánlatok utján, három egymásutáni évre haszonbérbe:

1. Garam-szent-benedeki volt cselédlak július 16-án, bánatpénz 20 kor.
2. Garam-szent-benedeki farakodó szeptember 1-én bánatpénz 22 kor.
3. Gr.-szent-benedeki orovniczai-peszéri halászat szeptember 1-én, bánatpénz 5 korona.

4. Kovácsii-tolmácsi halászat szeptember 1-én, bánatpénz 2 kor.

A zárt, írásbeli ajánlatok, a megjelölt határnapig Esztergomba, a főkapitáni főtiszti hivatalba, a bánatpénzek pedig, a bértárgy megnevezésével a főkapitáni uradalmi főpénztárba küldendők.

Később, vagy bánatpénz nélkül érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A bérleti feltételek Esztergomban, a főtiszti, — Kovácsiban pedig a kerületi tiszti hivatalban tekinthetők meg.

Esztergom, 1900. június hó 16.

A főkapitáni uradalmak főtiszti hivatala.

(Utányomás nem díjazatik.)

IV.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképesseggel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapiroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

„Mercur”

váltóüzleti részvénytársaság

Budapest

Arany-János-utca 31.

Olcsóbb a falragasz!

Julius hó 1-től fogva a falragaszok és bármiféle reklám czédulák bélyegmentesek, miért is azok ára

tetemesen olcsóbb.

Falragaszokat és egyéb nyomtatványokat is olcsón, gyorsan és jó minőségben készít

Nyitrai és Társa,

könyvkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet L é v á n.

Előfizetési felhívás.

A félev küszöbén, van szerencsénk a t. cz. olvasó közönséget lejárt előfizetéseinek megújítására tisztelettel felhívni.

Előfizetéseket elfogadunk s azokat pontosan s **díjtalanul** közvetítjük bármely hazai vagy külföldön megjelenő idegen nyelvű

divatlapra, hírlapra, ifjusági lapokra, szak-, szépirodalmi-, humorisztikus-, illusztrált

folyóiratokra

stb. stb. az eredeti előfizetési áron. — Esetleges reklamációkat díjtalanul intézzük el.

Nyitrai és Társa.

Peronospora-készülékek.

Vermorel és Viktoria-féle legjobb!

Felülmulhatlan,

a siker kétségtelen.

A szőlőessző (venyige) leveleinok betegségei ellen, valamint a fák és komlócsoknak rovarok, levelészek, pondrók és mézharmat stb.-től való megtisztítására.

Ára 8. — 10. — és 12 forint.

Attila Phylloxera-fecskendő 25 frt. Kénporfúvók 2 frt 50 kr.

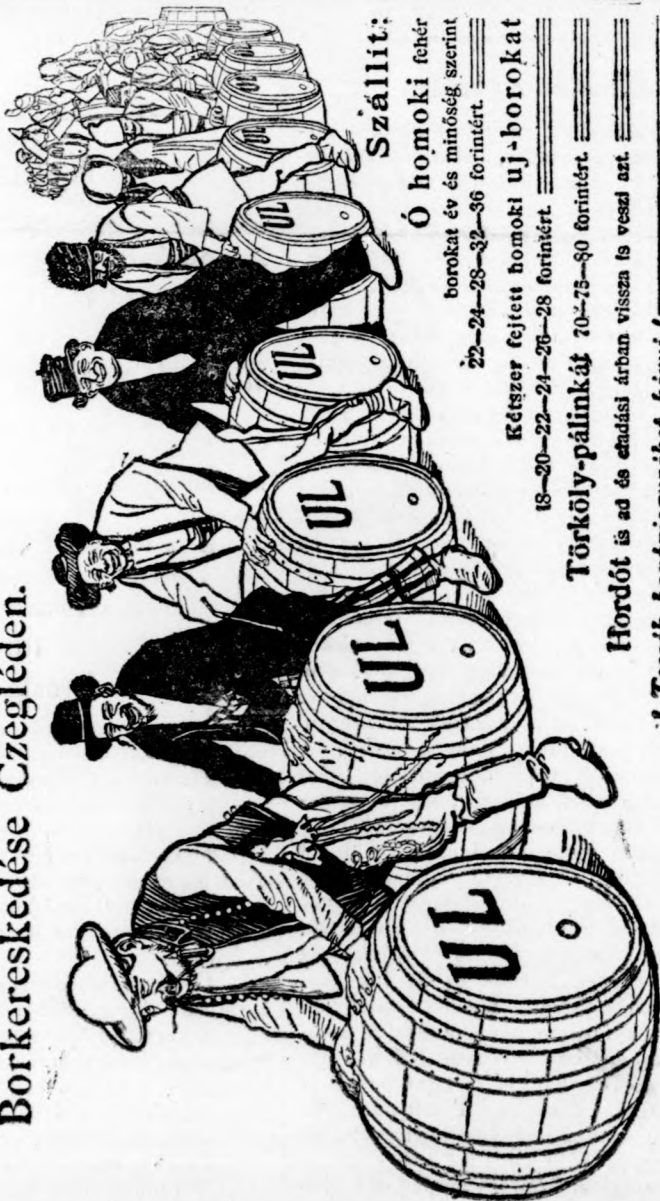
Kapható: Kern Testvéreknél Léván.

UNGHVÁRY IÁSZLÓ

fül-, száj- és gyümölcstáskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szállít:

Ó homoki fehér

borokat év és minőség szerint

22-24-28-32-36 forintért.

Kétszer fejtett homoki új-borokat

18-20-22-24-26-28 forintért.

Törköly-pálinkát 70-75-80 forintért.

Hordót is ad és átadási árban vissza is veszi azt.

! Tessék borárjegyeket kérni!

Nagy választék alkalmi ajándéknak való tárgyakból: chinaezüst árukból gyári raktár! Legjobb gyártmányu látszeráruk

Törött arany és ezüstöt legmagasabb árban váltok be. Videki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesítetek.

Arany férfi remontoir óra	30.—	frttól	feljebb
Arany női remontoir óra	14.—	"	"
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	7.—	"	"
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	6.—	"	"
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.—	"	"
Ingaórák farag. diófotokban egy felhuzással 14 napig járó művel	10.—	"	"
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	"	"
Arany karperecz (14 karat)	8.—	"	"
Arany függő (14 karat)	1.50	"	"
Arany kereszt (14 karat)	2.—	"	"

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznán, tag-szaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-széknel bejegyzett „apáca”-védjegyvel van ellátva. Fölmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbáüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik) utólrhetetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölölegessé teszi. E kenőcs egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyított meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátégely bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg. Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más effeleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve. E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

- Issigeas, Dordogne, Kopenhága, fabrikien farma.
- Milánó, A. Bertolon.
- Malmö, Serrige, Apot. Lejonok.
- Nantes, Pharmacie C. Fredet.
- Nápoly, Palermo.
- Páris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Dupray, 11, Rue des francs Bourgeois.
- Prága, Bóma, Corso, Agenzia del Policlinico.
- Ronbaix, Pharmacie F. Gorrath.
- Sarajewo.
- Szeged, Temesvár.
- Triest, Venecia.
- Vienna, Zürich.

Csak ezzel a törvény-széknel bejegyzett védjeggyel valódi.

Aprított tűzifára

megrendeléseket és házhoz szállítást

elfogad:

Braun József és fia.

